Čís. 4552.

Zákon nerozlišuje medzi rozdielnou intenzitou pomoci, ale prehlasuje za trestnú každú pomoc poskytnutú väzňovi, aby utiekol z väzby alebo z úradného streženia.

Disciplinárne potrestanie za pokus vlastného úteku nevylučuje trestnosť za pomoc poskytnutú inému väzňovi. Taktiež predchádzajúce vedomie dozorčích orgánov o plánu úteku a opominutie ich povinnosti zamedziť ho ešte pred jeho prevedením nečiní skutok páchateľov beztrestným.

(Rozh. z 2. decembra 1932, Zm III 368/32.)

Obžalovaní trestanci J. L. a spol., väznení v spoločnej cele, sa dohovorili, že sa pokusia o útek z trestnice. Kým dvaja z nich odvracali pozornosť dozorcov hlasitým čítaním a spievaním, tretí vydlabal dlátom otvor na povale cely. Útek sa však nezdaril. Obžaloba kvalifikovala čin obžalovaných len ako pokus. Súd prvej stolice sprostil obžalovaných obžaloby zaujavši stanovisko, že konanie obžalovaných nemalo znaky trestného činu, keďže dozorčí personál trestnice nepokračoval korektne, lebo neznemožnil čin trestancov, hoci sa o ňom včas dozvedel. Odvolací súd na odvolanie verejného žalobcu zmenil rozsudok prvého súdu a uznal všetkých obžalovaných vinnými z dokonaného zločinu podľa § 447 odst. I. tr. zák. preto, lebo podľa zákona už púhe poskytnutie pomoci k útoku väzňom je dokonaným trestným činom bez ohľadu, či sa útek zdaril alebo nie.

Najvyšší súd zmätočnú sťažnosť obžalovaného P. L. zamietol.

Z dôvodov:

Obžalovaný P. L. previedol ešte pred vyhlásením rozsudku zmätočnú sťažnosť — mylne nazvanú odvolaním do viny a trestu — v ktorej zreteľne a po zákone uplatňuje dôvod zmätočnosti podľa § 385 čís. 1 a) tr. por. tvrdením, že niet pomáhania väzňom k útoku od tej doby, čo zamýšľaný útek bol prezradený dozorčím orgánom v trestnici, ktorí nemali dopustiť, aby sa vec započala, tým menej mali hovoriť väzňovi, ktorý vec prezradil, aby ich od zamýšľaného podniku neodvracal, ale aby im ešte pomáhal. Nejde vraj o trestný čin, ale o prečin disciplinárny, za ktorý bol obžalovaný už potrestaný. Jeho čin. že totiž čítal hlasite knižku a chodil po izbe, nie je pomáhaním. Spôsobená škoda bola úplne nahradená.

Tieto námietky sú bezzákladné. Vrchný súd uznal, že sťažovateľ chodil pred dverami cely a hlasite spieval, aby pozornosť stráže bola odvrátená a aby stráž nepočula hrmot, pôsobený búraním povaly. Ponevač zákon nerozlišuje medzi pomocou rozdielnej intenzity, ale za trestnú prehlasuje každú pomoc, poskytnutú väzňovi, aby utiekol z väzby, nemýlil sa odvolací súd, keď prechádzanie obžalovaného predo dverami cely a hlasité spievanie cieľom odvrátenia pozornosti stráže od príprav k útoku uznal za poskytnutie pomoci, lebo išlo o prostriedok spô-

sobilý aspoň k usnadneniu úteku väzňa, čo je v smysle zákona dostatočné. Náhrada spôsobenej škody je pri tomto trestnom čine vôbec bezvýznamná. Disciplinárny trest za pokus vlastného úteku nevyčerpáva trestnosť za pomoc, poskytnutú iným väzňom. Avšak ani predchádzajúce vedomie dozorčích orgánov o plánu úteku a opominutie ich povinnosti zamedziť ho ešte pred jeho prevádzaním nemôže privodiť beztrestnosť páchateľov, lebo zákon ani v tom smere nerozlišuje, do akej miery bolo skutočné prevedenie úteku možné; rozhodný je úmysel páchateľa k úteku z väzby dopomôcť, ktorý tu bol správne dovodený, a ďalej, aby páchateľ za týmto účelom podniknul čin, ktorý je poskytnutím pomoci, čo už vyše bolo dovodené. Ani tá okolnosť, ktorú zistil súd prvej stolice a nepodvrátil súd odvolací, že inšpektor D. nariadil trestancovi R., aby sa aj sám pokusu o útek zúčastnil, nemôže ospravedlniť jednanie druhých páchateľov, ktoré sa musí posudzovať len z ich jednania a ich úmyselnosti; toto je však v smysle zákonom vyžadovanom dané, ako práve bolo dovodené. V týchto bezdôvodných námietkach bola tedy zmätočná sťažnosť obžalovaného P. L. podľa § 36 I. odst. nov. k tr. por. zamietnutá.

Čís. 4553.

Prehlásenie četníctva o zatknutí páchateľa bez skutočného jeho uväznenia neľze považovať za zatýmne zadržanie v smysle § 94 tr. zák. Četníctvo nie je oprávnené predĺžiť zatýmne zadržanie.

(Rozh. z 2. decembra 1932, Zm IV 498/32.)

Najvyšší súd v trestnej veci, zavedenej pred krajským súdom v Košiciach jako porotným súdom proti P. P., obžalovanému zo zločinu podpaľačstva, po verejnom pojednávaní zmätočnú sťažnosť obhájcu obžalovaného zamietol a odmietol, zmätočnú sťažnosť štátneho zastupiteľstva zamietol.

Z dôvodov:

Neprávom bol uplatňovaný dôvod zmätku podľa § 385 č. 2 tr. p. preto, že porotný súd nezarátal obžalovanému väzbu od 16. do 30. mája 1932. Podľa obsahu trestných spisov obžalovaný, ktorý bol poranený, bol hneď po čine dopravený do krajinskej nemocnice v M. Tam ho četnícka hliadka vypočúvala jako podozrelého zo spáchania trestného činu a 16. mája 1932 prehlásila, že ho zatýka, ponechala ho však jako nemocného v tejto nemocnici a požiadala četnícku stanicu v Michalovciach, aby ho po jeho prepustení z nemocnice odovzdala do väzby okresnému súdu v M. Obžalovaný bol potom dňa 1. júna 1932 z nemocničného ošetrovania prepustený a súčasne zadržaný četníctvom a odovzdaný okresnému súdu. Z toho plynie, že obžalovaný pred dňom 1. júna 1932 nebol v moci četníctva. Samo prehlásenie četníctva o zatknutí obžalovaného bez skutočného jeho uväznenia nemôže sa však považovať za zatýmne zadržanie v smysle § 94 tr. zák. Okrem toho pri-